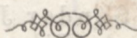

ÚJ ÉVI

NEMZETI SZINHÁZI

ZSEBKÖNYV

1868-dik ÉVRE.

202

KIADTÁK:

BCU Cluj / Central University Library Cluj

JAKAB ISTVÁN

és

NAGY GYÖRGY.

A KOLOZSVÁRI DALSZINTÁRSULAT SUGÓL.

ERDÉLYI
MUZCUM
KÖNYVTÁRA

KOLOZSVÁRTT,

AZ EV. REF. FŐTANODA BETÜIVEL.

1 8 6 8.

KOLOZSVÁRI ORSZÁGOS NEMZETI SZINHÁZI

VÁLASZTMÁNY.

Elnök: Hidvégi gróf **MIKÓ IMRE.**

T a g o k :

Gróf Mikes János.		Nagy Elek.
Báró Huszár Károly.		Páll Sándor.
Groisz Gusztáv.		Wendler Frigyes.
Gróf Lázár Miklós.		Gr. Eszterházy Kálm.

Titkár: Sándor József.

Pénztárnok: Filep Sámuel.

Ügyvéd: Groisz Nándor.

N É V J E G Y Z É K E

a kolozsvári országos nemz. színházi választmány
pártolása és **Fehérváry Antal** igazgatása alatti
dráma és dalmű társaságnak.

Igazgató: **Fehérváry Antal.**

Ellenőr: Kovács József.

Rendezők: { Fehérváry Antal.
Ujfalussy Sándor.
Odry Lehel, operai.

Karnagy: Gócs Ede.

Kartanító: Horváth Gyula.

Pénztárnok: Tóth József.

Pénztárnoknő: Jakab Istvánné.

Ügyelők: { Albisi László.
Ürményi Lajos.

Színházi orvos: Dr. Salamon József.

Működő egyének betűrendben.

FÉRFIAK:

Albisi László.	Lövei József.
Balogh Károly.	Nagy György, (sugó)
Barkó Károly.	Prielle Péter.
Baróthi Gábor.	Persián Iván.
• Beczkoi János (festő)	Reszler István.
• Beresényi Béla.	Stupa Andor.*)
Egressi Ákos.	Szabó Mózes.
Fehérvári Antal (igazgató.)	• Széphegyi Adolf.
Gáspár Jenő.	Szentkúti Mihály.
• Gazdag Ambrus.	Szép József.
Gócs Ede, (karnagy.)	Szombati Vilmos.
Hevesi János.	Török Károly.
Jakab István, (sugó)	• Ujfalussi Sándor.
Kantai József.	Ujházi Ede.
• Kápolnai János.	Ürményi Lajos. Cluj
Kovács József.	Palatkai Gábor, (meghalt.)
Köröksi Lajos.	

NŐK:

Albisiné — Károlina.	• Kovácsics Erzsí.
Albisi Anna.	Miskovics Irma.
Beczkoiné — Paulina.	Nagyné — H. Ida.
Bercsényiné — Emes	Portik Eliza.
• Erdélyi Ottilia.	Radeczki Irma.
Fehérváriné — Anna.	• Reszlerné — Anna.
Gyöngyösi Etelka.	Sáál Anna.
Györfi Janka.	Szentkutiné — Lilla.
Gerecsné — Liszka.	Szépne — Mátrai Laura.
• Gombos Zsuzsánna.	Schubert Emma.
Király Teréz.	• Ürményiné — Julia.
K. Pappné — Sz. Pepi.	Váradiné — K. Alfonsa.
Kantai Teréz.	Vári Emma, (tánczosnő).
Kürti Ida.	

*) Idő közben eltávozott.

Gyermek szerepekre :

Kovács Ella.

Nagy Róza.

Ruhatárnok : Varga János 2 segéddel.

Zenészek : A helybeli Polgári zenekar.

Szerep kihordók : } Barkó Károly.
 } Szabó Domokos.

Színlephordó és kellékes : Ruzsner Péter 3 segéddel

Gép- és színmeister : Biró Antal.

Páholynyitó : Biróné.

Alsó diszitők : } Kovács József.
 } Szilasi Bálint.

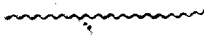
Felső diszitők : } Bencze József.
 } Kecskeméti Elek.

Segédek : } Szebeni Miklós.
 } Szász Ferencz.
 } Miháli István.

Fodrász : Nedorósztek János.

Világítást haszonbérlo : Kalinka Vincze.

Világítók : } Körözi András.
 } Zágoni György.

Szinidény megnyitás.

Műsorozat. Oct. 1867.

- 16-kán } Néphymnus, az összes személyzet által énekelve,
 } V-ik László és Ronov Ágnes. Er. történeti tra-
) gœdia 5 felvonásban.
- 17-én } A tücsök. Életkép 5 felv. K. Papp Miklósné Szabó
 } Pepi szerződött tagnak első föllépte.
- 19-kén Norma. Opera 2 felv.
- 20-kán A szökött katona. Er. népsz. dalokkal 3 felv.
- 21-kén A halottak emléke. Er. dráma 3 felv.
- 22-kén Mártha, vagy a richmondi vásár. Op. 4 felv.
- 23-kán Az elkényeztetett férj, Vigj. 1 felv.
 A pajkos diákok. Operette 1 felvon.
- 24-kén A pupos, vagy a rendszeres férjek. Vigj. 3 felv.
- 25-kén Lammermoori Lucia. Opera 3 felv.
- 26-kán Deborah. Népdráma 4 felv.
- 27-kén Márton apó a targonczás. Szinmű 3 felv.
- 28-kán Troubadour. Op. 4 felvonásban.
- 29-kén A dajka. Operette 1 felv. Choufleuri ur otthon lesz.
 Operette 1 felvonásban.
- 30-kán Hamlet, Tragœdia 5 felv, Egressy Ákos. mint szer-
 ződött tag **először.**
- 31-kén Nabuchodonozor. Opera 4 felv

November.

- 2-kán Egy millió. Vigj. 4 felv. Sántha Antal ur a pesti
 nemzeti színháztól, mint vendég.
- 3-kán Az obsitos huszár. Er. népsz. dalok- és tánczokkal
 3 felv. Sántha Antal mint vendég.
- 4-kén Rigoletto. Opera 4 felv.
- 5-kén Ármány és szerelem. Szomorujáték 5 felv.
- 6-kán Lecouvreur Adrienne. Dráma 5 felv. Szépné Mátrai
 Laura szerződött tagnak első föllépte. Sántha Antal
 mint vendég.

- 7-kén Bájital. Vig opera 3 felv.
- 8-kán Az első beteg. Vigj. 1 felv. e szinpadon **előszőr.**
Matrózok a földézetten. Operette 1 felv.
- 9-kén Benoiton család. Vigjáték 5 felv. Sántha Antal m. v.
- 10-kén Az üldözött honvéd. Eredeti dráma 5 felv. e szinpadon **előszőr.** Sántha Antal utolsó föllépte és jutalomjátéka.
- 11-kén Ernani. Opera 4 felv.
- 12-kén Az üldözött honvéd másodsor.
- 13-kán A szerencse gyermeke. Szinjáték 5 felvon. Albisi Anna jutalomjátéka.
- 14-én) Ö nem féltékeny. Vigjáték 1 felv.
- 14-én) A pajkos diákok. Operette 1 felv.
- 15-kén A sevillai borbély. Vig opera 2 felv.
- 16-án) Vörösmarty Mihály koszorus költőnk halálának emlékezetére. Hűség próbája. Vigjáték 1 felv. Árpád ébredése. Allegorikai szinmű 1 felv. Záradécul: a költő dicsőítése. Allegorikai kép változatokkal.
- 17-kén Dunanan apó és fia utazása. Operette 3 felv.
- 18-kán Lucia másodsor. Er z s é b e t magyar királynénk névünnepeére.
- 19-kén A vasálarczos. Dráma 5 felvon. Prielle Péter jutalomjátéka.
- 20-kán Falure kell mennie. Vigjáték 3 felv.
- 21-kén Egy kis szivesség. Vigjáték 1 felv. Férj az ajtó előtt. Operette 1 felv.
- 22-kén Mártha. Opera 4 felv.
- 23-kán Letorieres vicomte. Vigjáték 3 felv.
- 24-kén A cigány. Eredeti népszinmű dalokkal 3 felv.
- 25-kén Linda. Opera 3 felv.
- 26-kán Szerencsés Imre. Er. dráma 5 felv. **előszőr.**
- 27-kén Az erdő szépe. Dráma 5 felv.
- 28-kán Nabugodonzor. Opera 4 felv.
- 29-kén Az angolosan. Vigjáték 2 felv.
Fipsz a híres nőszabó. Bohózat 1 felvonásban.
Zádor Zoltán búcsujátékai.
- 30-kán A kártyavetőnő. Dráma 6 felv.
V. Kolonits Alfonsa jutalomjátéka.

December.

- 1-jén A tékozló. Tündérrege, dalokkal 3 felv.
 2-kán Az alvajáró. Opera 3 felv.
 3-kán A két czárnő. Dráma 5 felv. **előszőr.**
 Bercsényi Béla jutalomjátéka.
 4-kén Egy millió. Vigjáték 4 felv.
 5-kén Dunanan másodszor.
 6-kán Az alvajáró másodszor.
 7-kén Rákóczy Julia. Eredeti színmű 3 felv. **előszőr.**
 Szépné Mátray Laura jutalomjátéka.
 8-kán Viola. Eredeti népszínmű, dalokkal 5 felv.
 9-kén Richelieu első párbajai, Vigjáték 3 felv.
 10-kén A pütkösti királynő. Er. népsz. dalokkal 3 felv.
 11-kén Bánk-bán. Er. történeti szomorujáték 5 felv.
 12-kén A sevillai borbély másodszor. **Library Cluj**
 Persián Elise k. a. első színi kísérlete.
 13-kán A nőiharcz. Vigjáték 3 felv,
 14-kén Fortunio dala. Operette 1 felvon.
 A szép Galathea. Operette **e színpadon előszőr.**
 Pichler Bódog jutalomjátéka és bucsu föllépte.
 15-kén A zsidó. Eredeti népsz. dalokkal 4 felv.
 16-kán Egy szó a miniszterhez. Vigjáték 1 felv.
 Ketten Henrich hangversenye 2 felvonásban.
 17-kén Kalmár és tengerész. Eredeti dráma 4 felv.
 Czako Zsigmond drámairó emlékezetére.
 18-kán A zsidóhölgy. Szomorú opera 5 felvon.
 Odry Lehel jutalomjátéka.
 19-kén A fehér székfü. Vigjáték 1 felv.
 A szép Galathea másodszor.
 20-kán Troubadour. Opera 4 felv.
 21-kén Egy könnyelmű leány. Életkép, dalokkal 3 felv.
 E színpadon **előszőr.**
 K. Papp Miklósné Szabó Pepi jutalomjátéka.
 26-kán Egy honvéd család. Ered. dráma 3 felvon.
 E színpadon **előszőr.**

- 27-kén Norma. Opera 2 felvon.
 28-kán Tartuffe. Vigj. 5 felv. Ujházi Ede jutalomjátéka.
 29-kén Garabonczás diák. Bohózat 3 felv. dalokkal.
 30-kán Hunyadi László. Eredeti opera 4 felvon.
 Reszlné jutalomjátéka.
 31-kén Molnár és leánya. Dráma 5 feiv.

A SZÉP GALATHEA.

Vig operette 1 felv. Irta Poly Henrion, zenéjét Soupe Ferencz. Fordította Zádor Zoltán.

S z e m é l y e k.

Pygmalion, fiatal szobrász.

Ganymed, inassa.

Mydas, dühös műkedvelő.

Galathea, szobor.

Cyprusi szűzek és ifjak.

Történethely Cyprus szigetén Pygmalion műterme.

(A háttérben jobbra széles lépcsőzet, a balrész egy nyitott oszlop-csarnok, melyen át egy szép hegyes vidék látható, balra egy függöny Galathea szobrát takarja el, a második álfalnál elől jobbra nyugágy, darab szobrok és minták hevernek, valamint szobrász szerszámok.)

1. Jel. Ganymed (szundikál a nyugágyon a szin meggett a Venus templomába vonuló szűzek és ifjak kara hallik.)

N. 1. Kar a szinfalak mögött.

Ganymed. Menjetek csak, vak rajongók,

Én még egy kevésbé alszom;

Szundikálok harmincz vagy harminczegy

Venusnak az mindegy.

Én honn maradok,

(Venusnak mindegyik bolondja,

Nálam még nem virad.)

Szeretek horkolni

Inkább mint bókolni,

Izmom se mozdul, elalszom szépen

S az altató-dalt zengem ekképpen:

La... La.....

Mi szép s jó a szundikálás, mi szép

La... La.....

Ily gyönyör nincs más

Ah!

(Ének után a lépcsőzet végénél levő ajtón kopogás hallik.)

Ganymed. (feltekint) He? (ismét kopogás). Ugy tetszik valaki kopog (kiált) Nem vagyok itthon (erősebb kopogás) Alighanem gazdámval kíván valaki szólni, (a paplant fejére vonja.)

2-ik Jel. Ganymed, Mydas.

Myd. (óvatosan bedugja fejét) Senki sincs itt? (lábujhegyen lejö.)

Ganym. (Nyugodtan félre) Ha nem csalatkozom valaki sétál a szobában.

Myd. Tökéletes eltávolodása az emberi lényeknek, (a függöny felé sompolyog.)

Gany. (felül, hangosan kiált) Állj, ki vagy?

Myd. (ijedten) Ah! (megfordul meglátja Ganymedet) Jó reggelt kívánok.

Gany. Egyebet semmit?

Myd. Pygmaeon ur!

Gany. Testestől lelkestől távol van, mert elment.

Myd. Ezer vörös hagyma! be szerencsétlen ficzkó vagyok, nagyon szerettem volna vele beszélni, már sétál, pedig Aurora még most kocsizik a hajnal pirján.

Ganym. Ezen kocsizásban nem vesz részt gazdám, mert ő a Cyprusi szűzek és ifjakkal elment per pedes apostolorum Venus templomába áldozatot hozni.

Myd. (csufondáron) Hogyan? Pygmaeon is áldozni ment; egy ily felvilágosodott művész?

Gany. Tudja a menkő mi ütött belé. Nekem úgy tetszik, hogy nála itt hiányzik valami. (agyára mutat).

Myd. (bámulva) Megbolondult? Meschugge lett?

Gany. Ühüm.

Myd. (vállát veregeti) Kis barátom.

Ganym. Jöjjön holnap.

Myd. Nem, éppen most van a legjobb alkalom.

G a n y m. Gazdám megparancsolta, hogy távollétében mindent leporozzak és az egész műtermet átalakítsam, anyyi a dolgom, azt se tudom, hol a fejem. (lefekszik.)

M y d. Mond csak Ganymed szereted te a zenét?

G a n y m. Nem.

M y d. (aranyokat csörget) Igazán?

G a n y. (felegyenesedik) Mi az?

M y d. Hogy tetszik ez a concert?

G a n y. Ha nem csupán a képzelt jövődő zenéje, erre a tactusra szeretnék maschirozni.

M y d. Látod milyen vagy te? (ujra a pénzzel játszik.)

G a n y m. Mit tegyek, hogy e hangszert megtanuljam? (előre jő).

M y d. Csekélységet. Mondják, hogy gazdád egy pompás szobrot vésett, mit irigy és féltékeny szemekkel iparkodik a világ szeme elől elrejteni.

G a n y. (bolint fejével) Ūhüm!

M y d. Látod én megtestesült mű-dühöncz vagyok, ha efféle szépséget látok. Nevem Mydás és mű-mecenás vagyok, finoman érzek, finoman köszönök, finoman bámulok és finoman fizetek. Már legifjabb korom óta a legfinomabb nevelésben részesültem.

Nro. 2. C o u p l e t.

M y d a s. Édes tátém Gordios,
Édes mámém Cybeles
Mindent elkövetett
Finom képzettségemre,
Mert a táté Gordios
És a mámé Cybeles
Ezreket költött
Ifju nevelésemre.

I. Vers.

A ballet au vāj!
Szenvedélyem jaj!
Lidi, Tini, Mimi, Nini, Fini,
Velem kaczérkodnak,
Hol engem látnak,
Oda sovárgnak,

Lidi, Tini, stb,
 Mindjárt kacsingatnak !
 Első helyt csak foglalok,
 Lássák, hogy tapsolgotok,
 Mindig teli erszénnyel,
 Nagyszerű figyelemmel,
 Játszadozva aranylánczczal
 És gyűrűkkel, én a Meczen-ásinus.
 Egész csoda, csoda....
 Édes tátém, Gordios stb. stb.

II. V,

Ha a circusban találom magam,
 Mindig közel ott állok,
 Hogy engem köszöntve azt viszonozzam.
 Még az elefánt s irántam galant
 A galoppirozás közben mindig
 Velem kokettiroznak, ha !
 Itt egy bájos lovárnő,
 Ott egy karsu tánczosnő

Ugrik alá fölfelé, mindegyik nagy művésznő,
 Mindegyik csak engem lát, csak engem óhajt

A nagy Maecénást.

Egész csoda, csoda, stb.

Édes tátém Gordios stb.

(Protegálok művésznőket

Hogyha énekesnök

Vagy ha tánczosnök vagy műlovárnők,

Feladatomban minden művet megszerezni,

Mert én vagyok a nagy Mecénás.)

G a n y. Tisztelet önnek uram ! ez a tudat, nagyon megnyugtató önre nézve, hanem úgy látszik, hogy ön vén vocativus.

M y d. Csak a mi szükséges a háznál. Most márványkő ritkasági gyűjteményemből csupán mestered Galatheaája hiányzik, és azt tőle meg akarom venni, de éppen azért műértő tekintetemmél előbb megvizsgálom.

G a n y. Lehetetlen.

M y d. Hogyan ?

Gany. Mert e függöny megett van elrejtve a szobor, és gazdám megparancsolta, hogy távolléte alatt senkit se engedjek hozzá közelíteni.

Myd. Attól fél talán, hogy ellopják?

Gany. Dehogy, ő szerelem féltő, mert akaszszanak fel, ha nem halálosan szerelmes belé.

Myd. Ökör.

Gany. Hát miért kerül minden társaságot, élvet és gyönyört. Miért zárkozik be véle néha óra hosszat? Miért rejti el oly gondosan a világ szeme elől, és úgy mulat vele, mintha értelemmel bíró lény volna.

Myd. (Bámulva) Beszél vele?

Gany. Kétféle nyelven németül és ostobául, és én Tamás is vagyok benne, hogy nem felel-e neki, legalább úgy néz néha az emberre, hogy azt hinném, hogy valami

Myd. Demimonde? (kiváncsian) Ez még inkább ingerel. (közeledik a függönyhöz).

Gany. (Visszatartja) Megálljon. Library Cluj

Myd. Ne csinálj lármát.

Gany. Egy lépést se tovább.

Myd. (pénzt ad neki) Tedd e nyomtató követ lelkiismeretedre.

Gany. (Elrejti gyorsan a pénzt) De ha rajta kapnak. (gyorsan az ajtóhoz szalad, fülel.)

Myd. (Félrehuzza a függönyt, Galathea Görögtűz fény mellett látszik.) (elragadtatva) Hah mily tőkély! a legnagyobb világ kicsiny, hogy e mesterművet a maga nagyságában megdicsérje. Soha se láttam szebbet! e karok, ez orrocška ah! e piczi láb, melyen egyetlen egy tyukszem sincs, és ez a nyak. Oh most már értem, hogy tud e nyakba szerelmes lenni.

Gany. (előre jő, Mydast el akarja vonni) no most már eleget látott pénzéért.

Myd. (nem figyelve rá) Egy szempillantást még, csak az az egy hibája van, hogy nem elég ideális nagyon el van fedve, mindegy, ezt a természetes szobrot még ma megveszem mesteredtől.

G a n y. (ijedten) Lépteket hallok.

M y d. (nem figyel) Pompás helye lesz nálam a kertemben.

G a n y. Gazdám jó.

M y d. Rózsák és repkény közt.

3-dik Jel. voltak Pygmalion.

P y g m. Mit látok.

G a n y. Jaj a hátam.

Nro. 3. Terzett.

P y g m a l i o n. El, el!

G a n y m e d. Oh jaj!

M y d a s. Hah! mi parasztos szokás ez?

El, el!?

Illik magát így viselni?

El, el!

Engem így módon kidobni? Library Cluj

El, el!

P y g m.) Gallérjánál fogva lököm

G a n y m.) Őt ki majd a küszöbön.

M y d a s. Próbálja csak valaki

Ha szabad kérnem,

Mint művelt, az

Illedelmet nem sértem,

M i n d. Vérem forni kezd már érzem,

Nem bírom fékezni mérgem,

A harag szivemben lobban,

Perczről perczre mindig jobban,

Izmaim már rángatóznak,

Jó lesz innen őt kidobni,

Jó volna őt eldöngetni.

Ki így szemtelen tud lenni

Azt meg kell szörnnyen büntetni,

Hogyha most nem távozik

Életével áldozik.

M y d a s. Váj geschrien! mi szemtelenség

Igy elbánni,

Engem finom embert így
Meggyalázni,
Várjon csak: az egész világnak
Elmondom,
Ily botrányos pimaszságért, hogy
Lakoljon,
Pih! váj geschrien! nevelésem,
Finomságom, e csufság he?
Édes tátém Gordios stb.

Pygm. Ganym. El, el, mert különben
Az életeddel áldozol.

(Ének után Ganymed és Mydás el.)

4-dik Jel. Pygmalion.

Apollora mondom e szentelen sovár pillanatai gyantattatják velem, hogy ő vetélytársam? esztelen én! akadhate még rajtam kívül oly szánandó boldogtalan, kibene egy élet nélküli márványdarab ily szenvedélyt ébreszsen, ifjuságom barátja, életem öröme, elrablád mindenem, sorsom csupa kín és nyomor, nem, ezt tovább nem tűröm. Elveled csábító szép szobor, azon kéz zuzzon össze, mely alkota (egy fejszét ragad, össze akarja törni.)

Nr. 4. Preghiera és Duett.

Kar (a színpalak mögött).

Pygmalion (a kar alatt).

Haladnak ők, hogy áldozzanak
Ez áldásteli hang vonz,
Tehozzád, csupán hozzád
Afrodité! hallgasd imám,
Lásd e könytelt fájdalmas szemet
E márványkő, hadd éljen ő
Adj éltet, hangot hő érzetben,
Éltető üdvöt
Üdvteli boldogságnak reményét
Hatalmas ég! éltesd e sziklát
A szerelem árában
Afrodité! hozzád fohászkodom

Sovárgó bánatom enyészend
 Lelket, ha töltesz belé
 Venus! halld meg mit szám rebeg,
 Hisz lám mi hő vágy gyulasztja keblem,
 Lehelleted ád életet és e márvány
 Szólhatand legott,
 Csupán hatalmad
 Mi éltet adhat
 És ha czélt értem
 Fenn dobog szívem,
 Kérlek tehát istennő
 E márványszobrot
 Élesszed fel legott.

Galathea. Ah! ah!

Pygm. Mit látok? mi varázs!

Galat. Sugárzó fény árjában virad, virad!

Pygm. Ő ébred, tehát él?!

Galat. Zsenge érzelmek vesznek körül,

Ah ez az élet, ez boldogság!

Pygm. Ez élet, igen-igen Galathea!

Boldogság dicső sugára

Léted órája elsején

Koronázza óhajtásomat.

Galat. Egy érzélem oly édes

Mi az, mely engem áthatott

Pygm. Mily gyöngéd hang!

Galat. Szívem dobog, már érzem,

E bájos éltet.

Pygm. Keblem feszül, szívem derül

Galat. Lelem az élet boldogságát

Valóság árjában

Pygm. Hatalmas édes hang

Galath. Ah!

Pyg. Mily édes hang

Keblem feszül

Gal. Egy érzélem oly édes az. Ah!

Pyg. Mily gyöngéd hang!

Galat. Én, ki vagyok?

Pygm. Nőm te vagy, kit esdeklésem
 S könyörgésem elővarázsolt bájimnak
 Galat. E bájít én érzem, ha hogy
 Bájnak neveznök,
 Mely olvadó gyönyörben hozzád vonz,
 Szeretsz? igen, oh mond csak hogy valóság,
 Ily boldogító gyönyörben
 Báj, szerelem ez,
 Létem képtelen, hogy megállapodjék
 Ah, mi megható, dicső,
 Mi megható, dicső érzet!

Pygm. | Te vagy enyim, mindenem e világon,

Galat. | Ah, boldogító való!

Pygm. | Te vagy szerelmemnek az áldás oltára,

Galat. | Való, enyim vagy! Ah, hevit az érzet
 Szerelmi hévség!

Mind. Ah!

Együtt. Ily boldogító gyönyörben

Báj, szerelem ez?

Létem képtelen, hogy

Megállapodjék,

Mind. Ah mi megható ez álom,

Szivünk mennyei álma!

Áldva légy dicső valóság,

Életünk itt egyesül,

Áldva légy tőlünk,

Áldva légy!

Galathea (Az ének alatt lassan kezd életre jöni, hangja
 először halk, míg végre egész erős lesz, később az álványról leszáll.)

Galat. (ének után) Ah mily vidám s élénk körül-
 tem minden.

Pyg. Galathea.

Galat. Honnan jön e zefir, mely homlokomat csó-
 kolja? honnan e vakító világosság, e kábitó lég, ez a nap-
 világ, ez az élet? (kimutat a szabadba) Amott a tiszta kék
 ég, a madárkák énekelnek, a lombok közt lassu szellő su-
 sog, a virágok illatoznak.

Pygm. Az egész természet téged üdvözöl.

Galat. Ah! mily dicső! a kék ég, a virágok, malarak, minden-minden az enyém nemde?

Pyg. Minden, hiszen te királyném vagy.

Galat. Királyné! (főnhéjazólag az álvány fölé megy.)

Pyg. (békítve) Galathea.

Galat. Hagyj békét.

Pyg. (kérve) Futsz tőlem, oh maradj.

Galat. (göggel) Távozzál, no mit bámulsz úgy reám.

Pyg. Bámulok, mert szép vagy! győződjél meg róla magad. (egy ezüst tükröt ad neki).

Galat. Oh mily csinos kis alak mosolyog felém.

Pyg. Az a te arcod.

Gal. (hiun) Se szép szemek, melyek oly bájosan nézek rám.

Pygm. Saját picziny szemecskéid.

Galat. (elbizottan) Szép igen szép vagyok, (nézi magát csókolja a tükröt) Hah, mily jég hideg volt a csók megcsókolja Pygmaléont) A te csókod sokkal melegebb, (borzad) élj boldogul.

Pygm. (esdve) Galathea!

Galat. Én távozom.

Pygm. Miért?

Galat. (toppant. Mert akarok.

Pygm. (boszuson) S én azt akarom, hogy maradj, én urad vagyok.

Galat. (kényeskedve) Ah idegeim! oh jaj!

Pygm. (elétérdel) Galathea, lábaidnál kérek bocsánatot! légy te egyedül parancsolóm s én engedelmes szolgád eszek.

Galat. Már az más ah!

Pyg. (szorgoskodva) Mi bajod?

Galat. (gyomrához kap) Itt, itt valami ürességet érzek.

Pygm. Természetesen hogy éhes vagy, miután éledben még soha sem ettél (kiált) Ganymed! Ganymed! ez kölyök már újra eltűnt magam futok a piacra, számold a valami enni valót hozni.

Galat. De csak hamar, másként mindjárt roszul eszendek.

Pygm. Sietek, de mit hozzak? tán friss olivákat vagy édes szőlőfürtöket.

Galath. Nem, inkább valami husfélét, teszem borju szeletet ugorkával.

Pygm. Mindent, mindent Isten veled szívem bálványa. (kezet csókol el.)

5. Jel. Galathea maga. Hála az égnek ettől megszabadultam, most gyorsan el, azt hiszem, hogy az életben még sokkal szebb lények is vannak, mint ő (meglátja a lirát.) Mi lehet ez? (pengeti.) Ah mily édes hangok! Oh beszélj tovább, hisz hangod oly kellemes.

Nro. 5. Ária.

Galathea.

Mit szólasz? figyellek!
Megérteni nem tudlak,
Szólj csak, hangoztasd rezgő szeszélyed,
Kedélyem emelkedik hangod varázsain,
Oh hangoztasd, hogy adományaidat,
Viszonozzam dallal neked.

I. vers.

Hurjain, rezgő szárnyán
Repül a képzet csendben,
Csillagbolt határához
Emelkedik gyengéden,
Vágyat örömben
Hangod ébreszt kedélyemben
Elzúgva elillan.

Szívünknek osztva megnyugvást
Viszhangra ott találkozik. Ah!

II. vers.

Hogyha fájdalom indítja
Szívünket keservre
Bánalmunkat osztja el
Csak a lantnak zengése
Zengj csak továbbra
Meghalgatlak felelj nekem,
Ha veled együtten

Dallamom szól, árad szívem
Viszhangra ott találkozik — Ah! (el.)

6. Jel. Ganymed. (óvatosan bedugja fejét, be jő.) Senki sincs, pedig nekem úgy tetszik, hogy gazdám ezelőtt egy negyed órával Kiáltott. Bizonyosan reggelizni akart hahaha én bizon ma rest valék bevásárolni és miután ma oly haragos volt, nem is lett volna tanácsos (ütést mutat) itthon reggeliznie. Menjen a kocsmába. Aztán én nem is vagyok éhes már reggeliztem. Aztán az evés nálunk ó-görögöknél úgy is mellékes dolog, mi ezen már rég tul vagyunk. Természetesen mint klasszikus nép! Azaz, hogy én nem akarok megsérteni senkit. mert vannak nemzetek, melyek szintén képesek a magosabb műveltségre például, a rómaiak, a phöniciiaiak, egész tisztelet nekik, ezeknek is van nagy jövőjük, de hiába mi klasszikus nép vagyunk.

Nro. 6. Couplet.

Ganymed. I. vers.

Mi hellenek a hölgyekkel

Kéjelnünk szoktunk vigi kedvvel Cluj

(Mi hellenek!)

Van Laiszunk, Aszpáziánk,

Phrynénk, kik számítanak reánk

Mi hellenek!

Ámde később egy pár ezred év után

Hogy leszen majd ám ez, tudom czifrán,

Nem lesz Phryne, Láisz

De ám e helyett

Tudom, hogy lesz egy pár

Millió grisett.

Kik furesábban fognak ám

Majd tánczolni, de

Olyan klassis nem mint mi.

II. vers. Mi építünk templomokat

A nagy Jupiternek sokat

Mi hellenek;

Augurjaink hol áldoznak

Szabadvallás oltárának

Mi hellenek!

Ámde később egy pár ezred év után

Hogy leszen majd ám ez, tudom czifrán,

III. vers.

Eljárunk templomba, hogy lássuk miként
A szépnem öltözik új divat szerint
Csak az biztat még, hogy van konkordatum;
De az nem olyan klassis, mint a miénk.
Mi harcztunk Róma ellen,
S büszkék valánk győzelmünken,
Mi hellenek!
Nem ismerők az árulást,
Csak dárda- és a kardvivást
Mi hellenek!
Ámde később sat. sat.
A helyt, hogy terjesszék az üdv áldását
Önzésükben gyujtják fel a lázadást
És ime! kik győznek?
A chassepot puskák,
De tagadom, hogy klassis
Ilyen harczt!

7. Jel. Galathea, Ganymed.

Gany. (leakar feküdni meglátja Galatheát.) Ni ni valaki jár a kertünkben. Jóságos Isten a márvány szobornak meg-eredt a kereke (nézi az álványt) Az álvány üres és fényes, nappal alvajár.

Galat. (bejö sok virágot hoz székebe veti magát.) Ah nem bírok tovább.

Gany. (félre) No ez szépen megfosztotta kertünket.

Galat. Ki vagy te?

Gany. (zavarral) Én?

Galat. Jer közelebb.

Gany. (zavart) De

Galat. (türelmetlen) Meg lesz-e, vagy sem?

Gany. Igen igen megyek már, (félre) Ha márvány kacsocskájával pofon talál vágni no köszönöm szépen.

Galat. Te igen tetszel nekem.

Gany. Ah!

Galat. Sokkal jobban mint a másik.

Gany. Nagyon hizelgő rám nézve.

Galat. Mi a neved?

Gany. Ganymed.

Galat. (hizelegve) Oh kedves kis Ganymedem.

Gany. Teringettét ez ugyan dühösön kezdi (fem) Na ne izéljen! hát ha gazdám meg találná látni.

Galat. Gazdád? Ki az?

Gany. Pygmaeon mester.

Galat. Ah az a tökfilkó! te sokkal csinosabb vagy.

Gany. Kezeit csókolom (félre) Márványkövi Verona ő nagyságától igen hatalmas bók, mily szeretetre méltó ez a márvány kisasszony.

Galat. Mond csak Gaymed nemde én nő vagyok.

Gany. Kétségkívül.

Galat. És te?

Gany. (zavarral) Én?

Galat. Igen mi vagy te?

Gany. Én férfi vagyok, még pedig görög.

Galat. (fitymálva) Ugy-e?

Gany. (félre) Milyen naiv az a márványból gyurt kisasszony.

Galat. Tehát én nő s te férfi vagy? te valami azt sugja nekem, hogy mi egymást nagyon szerethetnök.

Gany. (félre) Jaj Istenem minő hő vágyai vannak ennek a faragott kisasszonynak. (körülnéz, észreveszi Mydást) valaki jó.

8. Jel. voltak Mydás.

Myd. (ovatosan jő) Én vagyok.

Gany. Már megint.

Myd. Láttam gazdád távozni és azt gondoltam.

Galat. Ki háborgat bennünket?

Myd. (elbámulva) Masel és Broche! égyiptomi szt. borju. A márvány hölgynek kerekai nőttek.

Galat. (Vizsgálva Mydást) Jaj de ocsmány.

Myd. Ő beszél? (félre) Ugy látszik tetszem neki.

Gany. De mennyire.

Galat. Hát ez is férfi?

Myd. Hízlegem magamnak (Ganymedhez) eleven mint a kis kácsa, ki tette e csodát?

Gany. (félre) Alig ha nem Venus istennő üzött csu-
fot mesteremmel.

Myd. Hiszem, hogy nem haragszik érte.

Gany. (félre) Ki tudja ugy látszik bir mindazon tulajdonokkal, melyek földi mennyországát pokollá változtatják.

Myd. Mutass be.

Gany. (Galatheához Mydást bemutatva) Mydás ur banquier és műmecenás.

Galat. Madár ijesztő váz.

Myd. (hajlong) Madám van szerencsém. (Ganymedhez) Valóban superb bájoló.

Gany. (Mydáshoz) Kemény egy leányka.

Myd. (halkan) Hogyne, hisz márvány.

Galat. (Mydashoz) Ön tehát műmecenás? hát az miféle állatja az istennek?

Myd. (hajlong nagyralátólag) Oh igen nagy! a fő feltétel sok nagyon sok pénz, a czélja mulatság, szép lovakat tartani, jour fixot adni, hol a vendég művészek pénzét el is nyerhetni, a balletet protegálni és a.

Gany! Elég, elég.

Myd. Röviden szólva én vagyok a leggazdagabb ember Cyprus szigetén, egykor ugyan sógorom Nanercardates Jankieff velem egy hajóban evezett, de mióta bécsi állatkerti és pest-losonczi vasutrészvényeket vett, abba ölve pénzét, most már csak egyszerű szobaleányok körül rajong, többet nem bir meg erszénye.

Galat. És mivel foglalkozik ön egész nap?

Myd. (válnonitva) Semmivel (mentegetődzve) Különben a városnál számvevői hivatalban vagyok, és imádom a művészetet és bálványozom mind azt, mit a 9 muzsa fölmutathat.

Galat. (Ganymedhez) Mond csak Ganymed, ha én nő vagyok s te férfi vagy (Mydásra) Hát ez akkor mi?

Gany. Ez egy öreg úr!

Galat. Ugy (félre) Akkor nekem az öreg urak nem tetszenek.

Myd. (Ganymedhez) Mit mondott ő, valamit mondott.

Gany. Igen szeretetre méltónak találja önt.

Myd. Valóban (örömmel) Azt mondta ő kezdjünk hozzá. (Galatheához) Szép Galathea!

Galat. (hidegen) Nos?

Myd. Nemednek kiválasztott koronája.

Galat. Mit akar ön öreg ur?

Myd. Én akarok, én akarok, én akarok (letérdel) lábaidhoz borulni, hogy megmondjam, hogy szeretlek, akarom csatolni engem örökre tégedhez, téged pedig engemhez.

Galat. Hahaha.

Myd. (telált) Vagy úgy majd el is felejték, (ékszer vesz elő) hogy imádlak.

Galat. (Ganymedhez) Ganymed mit szólasz hozzá? (nevet).

Gany. Hahaha.

Myd. (pajkosan) Galathea!

Galat. Ez gyönyörű és felette mulattató.

Nro. 7. Terzett.

Mydás. Nézze csak magának mit hoztam,
Pompás és ragyogót,
Gyöngyökkel e láncz és e diadém
Oly nagy kövekkel mint szeme.

Galat. Gany. No csak tovább, hadd lássuk hát
Van-e még több?

Mydás. Itt legfinomabb aranyból
E karperecz numero drei,
Olyan tiszta s ékes, hogy csak
Négyszáz forinton adták nékem azt el.

Galat. Mi szép az nézze csak
Én egy diszes alak,
Hogy fénylik mint sugár,
Mint csillag tündöklik,
Varázs hatalmat kelt
Arany és drága kő;
Nem ismer senki rám
Ki most eljő...
Valóban ön galant, kissé pikánt,
S igen charmánt,
Nobel bánásmódja van,

- Finom s gyöngéd
Egy karperecz.
- Mydas. Bizony fogom czélomat elérni.
Galat. Egy aranyláncz.
- Mydas. Büszkeségét majd lefogja öltni.
Ketten. Nos? nos?
Galat. Nincs egyéb? nincs egyéb?
Ennyi minden? ez szóra sem méltat.
- Mind. Finom cselfogással
Fogok neki ellentállni,
Bármilyen ravasz legyen is,
Nem fog megtréfálni;
Csillogó aranyt halommal
Rakjon bár előmbe,
Ámde jól vigyázzon!
Maga jut a kelepczébe,
Finom (rep) sat.
- Mydas. Van aztán még mit én önnek
Presentálni akarok,
Egy olyan keces, nagyszerű,
Olyant, higye a világ még nem látott,
Egy solitáros, tiszta gyémántos gyűrűt;
Im e broche, rubin s topázokkal,
Két arany függő, a legujabb divat
Szerint fámósz!
És, hogy milliókat nyerhessen,
Vann egy promess von Szothern,
És egy Eszterházy loos!
És mind ezért te kis madár
Mindezen nagyszerű
Áldozatokért nem ohajtozok
Egyebet, mert forró
Vágyásom nem fékezhetem,
Csak egy csókot és egy nyájas ölelkezést!
- Galat. Valóban ön galant, sat.
Im e gyűrű!
- Mydas. Bizony fogom czélomat
Elérni.

Galat. És ezen broche.

Ketten. Nos? nos?

Galat. Nincs egyéb? ez az egész?
Ez szóra sem méltat!

Mindny. Finom csselfogással sat. (egyszer)
Minő ocsmány, vén boszorkány,
Minő bárgyu, ferde arcu
Kitömött vár, vén oldalborda,
Olyan mint nyuzott birka,
Várj tehát sat. sat.

Myd. (karpereczeket, gyűrűket vesz elő s ének alatt Galat-
heának adja.) (ének után).

Myd. (Galatheához) Tehát reménylhetek?

Galat. (hátat fordít)

Myd. (meglepetve) Semmi? (halkal) Biztosítsuk és ment-
sük meg a betett Capitálist. (fen) Ha megveded forró sze-
relmem úgy add vissza ékszereimet.

Galat. Oh nem, megtartom emlékül.

Myd. De engedjen meg.

Galat. Semmit sem engedek meg.

Myd. Még, nincs is kifizetve.

Galat. Itt a nyugtatvány pofon üti)

Myd. (képét fogja) Megvakultam!

Gany. (Mydashoz) Nem csoda, márvány kacsoskái
vannak.

Galat. (figyelve) Csitt.

Gani. }
Myd. } Mi az?

Galat. Lépteket hallok.

Gany. A mester jó haza.

Myd. (íjedten) Wo bleib ich?

Gany. Én meg ugrom.

Galat. (Mydashoz) Rejtse el magát.

Myd. Nekem a bőrzére kell mennem, mert mindjárt
kármaznak, ha kimaradok.

Gal. (meglőki) Siessen.

Myd. (kiált) Au veh! mi ez! (elrejtí magát a függöny
megé.)

9. Jel. Voltak Pygmaleon.

Pygm. Itt vagyok ismét (bort és étkeket hoz.)

Galat. (elrejtve az ékszereket) Ezeket nem szabad látnia.

Pyg. Hihetőleg már nagyon megéheztél?

Gal. Nagyon.

Pyg. Unatkoztál?

Gal. (a függönyre néz) Nagyon.

Pygm. Vártál reám?

Galat. Nagyon.

Pygm. Mindig egyedül voltál?

Galat. Ugyan ki lehetett volna itt.

Myd. (a függöny megül) Ugy hazudik, mintha könyvből olvasná.

Galat. No tehát kapok-e valamit enni vagy nem?

Pygm. Tüstént felterítjük nyomon az asztalt.

Galat. Ganymed is velünk egyen.

Pygm. Akarod, hogy beszéltsam?

Galat. Természetesen, különben hisz szeretném ismerni, szólítsd be (hizelegve) kérlek.

Pygm. Ganymed! Ganymed!

Galat. Ganymed!

Gany. (bejő) Itt vagyok.

Pygm. Teríts asztalt (Galatheához) meg vagy elégedve?

Galat. Egy előre igen, de egyék ő is velünk.

Pygm. Áldott lélek. (gyöngéden) Ha úgy akarod.

Galat. (halkan Ganymedhez) Nem szabad tudnia, hogy már ismerjük egymást.

Gany. (félre) Vagy úgy?

Myd. (a függöny megett) Ugy látszik, hogy ez Pygmaleon uramnak, már az első negyed órában felrakja az őt megillető szarvakat.

Gany. (meglátja Mydást) Hm, hát még az öreg is itt van, enyje de fájn ez a kisasszony.

Galat. Asztalhoz. (Pygmaleon Ganymeddel középre teszik az asztalt, Ganymed az étkeket elkészíti, Pygmaleon bort tölt és egy pohárral kínálja Galatheát)

Pygm. Igyál angyali teremtés.

Galat. (kóstolja) Ah mily felséges ital, hamar egy bordalt.

Nro. 8. b o r d a l.

Galath. Csillogó pohárban pezsgő ár,
Tiszta aranyban forr,
Nemes italunk!

Mind. Igyunk!

Mydás. Igyál!

Galath. Bort igyál, gondod tőle eláll,
Azért hallgass, rám most figyelj!
(Ez edzi jól) a lélek tehetségét!
A bortól a jó bortól
Szórja aztán a jó élczet
Kezedbe hát. vedd a pohárt,
Ez az, mi éltet ad vidor kedvre,
Ez a mi éltet ad!

Mind. Igyál! ez edzi jól sat. sat.
Ez mi éltet ad, Vidor kedvünkre,
Hát, hát igyál! (2-szer)

Az első verset ülve énekelék. a másodikat felállva az előtérben, Mydás mikor énekel, mindig félre huzza a függönyt és kidugja fejét.)

Pygm (el akarja venni a poharat) Most már eleget ittál.

Galat. Ostobaság.

Pygm. Add a poharat, mert megtalál ártani.

Galat. Mit bátorkodol nekem parancsolni? Nekem királynédnak.

Pygm. De.

Galat. (mérgesen) Ne ingerelj, mert képes leszek (az asztalt feldönti, nevetve félre áll, a poharat Pygmaleonhoz dobja, de az Mydást találja.)

Myd. (Jajgatva előre jő.)

Pygm. Mit látok, egy férfi (Galatheához) áruló (rárohan)
Ez hát szerelmed, hűséged Galathea. (kalapácsot ragad össze akarja törni.)

Myd. Csak nem fogja magát megboszolni ezen szép nőn?

Pygm. Szép álmaim mind megsemmisültek.

Galat. (nevetve el a lépcsőn.)

Ganym. (a hegyek közt eltűnik)

10. Jel. Pygmaleon, Mydas majd Ganymed.

Myd. Nyugodjék meg sorsában, megtörtént ez már máson is.

Pygm. Egy ilyen ocsmány kitömött vázért, (megragadja) Hah csábitó, boszumat ki nem kerülöd.

Myd. (magát védve) Tekintetes ur, kérem megméltóztatik fojtani. Adtam én engedelmet rá önnek?

Pygm. Meg kell hálnod.

Gany. (berohan) Mester! mester! Galathea a kertajtón megszökött.

Pygm. Nagy isten!

Myd. Az ördög.

Gany. Galathea.

Pygm. (elrohan)

Myd. (ijedten) A smukkom, karpereczeim, a gyűrük! (utána rohan)

11. Jel. Ganymed, majd Galathea.

Gany. Hahaha ez osztán a szép dolog, ez a márvány kisasszony mindenkinek elbolondította a fejét (felszedi az eldöntött asztalt) Lám, tegnap még mily csendes és nyugodt volt ama függöny megett, tudom ha újra szobrokat fog vézni uram, őrizkedni fog Vénus istennőhöz folyamodni, hogy bele életet leheljen, (felemei az asztalt) Phü ma reggel óta nem volt egy nyugodt pillanatom is, még nem is pihentem.

Galath. (hátról) pszt! pszt!

Gany. Mi az?

Galat. (előre jő édesen) Ganymed!

Gany. Csakugyan nem hagy békét, (fenn) Én azt hittem, hogy ön megszökött?

Galat. Csak csel volt, hogy Pygmaleont eltávolíthassam.

Gany. Ezer ördög!

Galat. Hogy neked megmondjam, hogy szeretlek.

Nro. 9. Duett.

Galath. Jer csak hozzám picziny

Kis madárka!

Együtten majd szökjünk

A távolba!

Kedveském csak téged ölelni ohajtlak én.

Ganym. Együtt leszünk mi boldogok,

Te csábitasz nem értelek!

Menni veled nem lehet, nékem

Maradnom itt kell.

Gal. Menjünk, mert halad az idő.

Gan. Oh nem, oh nem! nem, nem!

Együtt Gal. Oh jer, csak jer, éltünk lesz ott dicső!

Oh jőj hozzám kedves kis madárka!

Együtten majd szökjünk a távolba sat.

Ganym. Ölelni foglak én!

Galath. Ej no, hogy tudja magát ámitni,

Szemes leszek, mert el kell

E fiut esábitnom!

Együtt. De sok férfit találhatni,

Kit könnyű ám elcsábitni,

Kivált ha a nő szép s molett

Hozzá kaczer s mi több: kokett.

A nő ha tud sohajtozni

S mellé csalfán kacsingatni

Kis csintalanság is segít,

Sok férfit könnyen felhevit.

Galath. Nos hát!

Ganym. Ej no! hiszen nohát

Galath. Ül le ide hozzám!

Ganym. Ej no, hiszen nohát!

Galath. Jer, ülj mellém, oh jer!

No hát, oh jőjj!

Ganym. No hát, ej no!

Együtt. Csókolj meg! mi felséges érzemény!

Mi élvezet te drága, még egyszer.

Mi gyönyörteljes játék, pompás

Egy mulatság ilyen csók!

Ganym. Kövessetek a távolba,

Vezérelni te fogsz engem?

Galath. Követni fogsz egy édenbe,
Mely éltem neked felépit!

Gany m, Nem, Nem!

Galath. Oh jer velem! csak el, oh jöjj!

Gany m. Ej nó, véled?

Együtt. Csókolj meg sat. sat.

Gany. (a dal alatt) Halálra csikland, (ének végevel egymás karjába dőlnek.)

12. Jel. voltak Pygmaleon, Mydás.

Pygm. Hah!

Myd. Spektakel.

Pyg. (Galatheához) Másodszor is ez sok.(fejszét ragad)

Myd. Gott der gerechte! adja vissza brazletjeimet.

Pygm. (Galatheához) Szemfényvesztő játékaidnak vége.
(neki rohan.)

Galat. Oh istenek védjeteK. (az állványra rohan a függöny össze megy.)

Nro. 10. Melodráma.

(nagy égi háboru, menykő ütés, villámlás, a kar a dombon lejö, Pygmaleon gondolatokba merülve áll.)

Pygm. (ének alatt) Oh vénus tedd azzá újra a mi volt, a mint éltet lehellél bele, akként változtasd újra márvány szoborrá. (a függöny szét megy, alathea szobor) Galathea!

Gany. Megint szoborrá lett.

Myd. És brazletjaim mind kövé váltak.

Pygm. Ha tetszik még önnek, most már eladom.

Myd. Ön ád, én veszek. Das ist a gescheft, itt a kártyám (egy nagy vizit, kártyát vesz elő) Le chevalier Alphons de Mydas ne Hersch Volf Schweigeles. (énekel)

Édes tátém Gordios sat.

Kar. Haladjunk hát zengő dallal

Most Vénushoz,

Kiséretünk legyen öröm

A hajnalcsillag fénye fog

Vezérelni Vénushoz,

Ő vezérelni fog!

Igen sok formaság közt bókolnak, a kar részint a dombokon, részint a szinpadon szép csoportozatokban zászlókkal virágokkal megjelen baldachimmal.

Vége.

Csak itt, csak itt!

Nyugszik a nap, nő az árnyék,
 Estve lesz már nemsokára;
 Ki hül, elhal lángja, fénye,
 És ellobban végsugára.
 Jön a szellő, mint a sohaj,
 Körül suttog fájón, halkan,
 Mintha kérdést hallanék e
 Titokszerűs bús sohajban:
 „Csak itt, csak itt!“

Csak itt talál most is enyhet
 Gyötrelemtől izzó lelkem,
 Oh, úgy vágyom mindig ide,
 Megpihenni e sirkertben...
 Ott az élet iszonyuan
 Csalt, ámitott egyre váltig,
 Itt tudom, hogy a szenvedés
 Boldogsággá, üdvvé válik.
 „Csak itt, csak itt!“

Ha szerettél, ha egy egész
 Mindenség volt a láng neked,
 S most hűtlenül, szívtelenül,
 Gúnyt, játékot űzött veled,
 Mig pusztitva foly szét a láng,
 Kíntengerré válván benned;
 Jőj ide, itt nincs csalódás,
 Oh itt boldog a ki szenved...
 „Csak itt, csak itt!“

Ha álmaid voltak egykor
 Nagyok, szépek és merészek,
 S végzeted sötét szikláján
 Összetörték, elenyésztek.
 Keresd fel itt azokat, kik
 Már pihennek, álmodoznak;
 Álmaid is betelnek mind
 Hogyha egyszer ide hoztad...
 „Csak itt, csak itt!“

S midőn lelked a hazáért
Aggodalmak, gondok tépik,
Látván, hogy egy szent akarat
Mind hiába küzd és épít:
Tégy és áldozz te is érte,
És jőj ide elmélkedni,
Az álmodott boldog hazát
Fel fogod itt te is lelni,
„Csak itt, csak itt!”

S ki elveszted bizalmadat
A kétszinű emberekben,
Hited drága szent hajója
Elmerült a kételyekben;
Jőj ide és ne gondold, még
Ne hidd, hogy minden elveszett,
Őrök tiszta fényben él itt
A hit, remény és szeretet...
„Csak itt, csak itt!”

Leborulok én is itten,
S halkán, némán fohászkodom,
A ciprusok oly szomorun
Lengenek a sirhalmokon!
Mintha szólitnának: „Oh jőjj!
Lásd, mi kin az út idáig,
Egy kicsi hely, nem képeled,
Mennyi boldogságot ad itt;“
„Csak itt, csak itt!”

Murányi Sándor.

BÚCSUVÉTELI
ZSEBKÖNYV
1868-ik ÉVRE.

~~*

KIADTÁK:

BCU Cluj / Central University Library Cluj
JAKAB ISTVÁN

ÉS

NAGY GYÖRGY,

a kolozsvári dalszintársulat sugói.

KOLOZSVÁRTT,

Az ev. ref. főtanoda betűivel Stein J.-nál.

1868.

A

KOLOZSVÁRI ORSZÁGOS NEMZETI SZÍNHÁZI VÁLASZTMÁNY.

Elnök: Hidvégi gr. **Mikó Imre.**

T A G O K :

Gróf Mikes János.	Nagy Elek.
Báró Huszár Károly.	Pál Sándor.
Groisz Gusztáv.	Wendler Frigyes.
Gróf Lázár Miklós.	Gr. Eszterházy Kálm.

Titkár: Sándor József.

Pénztárnok: Filep Sámuel.

Ügyvéd: Groisz Nándor.

NÉVJEGYZÉKE

a kolozsvári országos nemzeti színházi választmány
pártolása és **Fehérváry Antal** igazgatása alatt
dráma és dalmű társaságnak.

Igazgató: **Fehérváry Antal.**

Ellenőr: Kovács József.*

Rendezők: } Fehérváry Antal.
 } Ujfalussy Sándor.
 } Odry Lehel, operai.*

Karnagy: Gócs Ede.

Pénztárnok: Tóth József.

Pénztárnoknő: Jakab Istvánné.

Ügyelők: } Albisi László.
 } Ürményi Lajos.

Színházi orvos: Dr. Salamon József.

Működő egyének betürendben.

Férfiak:

Albisy László.
 Balogh Károly. *
 Barkó Károly.
 Baróthi Gábor.
 Beczkói János (*festő*).
 Bercsényi Béla.
 Egressi Ákos. *
 Fehérvári Antal (*igazgató*).
 Gáspár Jenő. *
 Gazdag Ambrus.
 Gócs Ede (*karnagy*).
 Hevesi János.
 Jakab István (*sugó*).
 Kantai József. *
 Kápolnai János. *
 Kovács József. *
 Körözi Lajos. *
 Leövei József.

• Mezei Vilmos.
 Nagy György (*sugó*).
 Odry Lehel. *
 Prielle Péter.
 Persián Iván.
 • Radó János
 Reszler István. *
 Szabó Mózes.
 Széphegyi Adolf. *
 Szentkúti Mihály.
 Szép József. *
 Szombati Vilmos.
 Török Károly.
 Ujfalussi Sándor.
 Ujházi Ede.
 Ürményi Lajos.
 Zádor Zoltán.

Nők:

Albisiné — Károlina.
 Albisi Anna.
 Beczkóiné — Paulina.
 Bercsényiné — Emes.
 Erdélyi Ottilia.
 Fehérváriné — Anna.
 Györfi Janka.
 Gerecsné — Liszka. *
 Gombos Zsuzsánna.
 Király Teréz.
 K. Pappné — Sz. Pepi. *
 Kantai Teréz. *
 Kürti Ida.

Kovácsics Erzsí.
 Miskovics Irma. *
 Nagyné — H. Ida. *
 Portik Eliza.
 Radecki Irma.
 Reszlerné — Anna. *
 Sáál Anna.
 Szentkútiné — Lilla.
 Szépné — Mátrai Laura. *
 Schubert Emma.
 Ürményiné — Julia.
 Váradiné — K. Alfonsa. *
 Vári Emma (*tánczosnő*). *

*-gal jelöltek szerződésük ideje letelvén, eltávoztak.

Gyermek-szerepekre:

Kovács Ella. *
Nagy Róza.

Ruhatárnok: Varga János 2 segéddel.

Zenészek: A helybeli polgári zenekar.

Szerepkihordók: } Barkó Károly.
 } Szabó Domokos.

Színlephordó és kellékes: id. Grau Frigyes 3 segéddel.

Gép- és színmester: Biró Antal.

Pályolynyitó: Biróné.

Alsó diszitők: } Kovács József.
 } Szilasi Bálint.

Felső diszitők: } Bencze József.
 } Kecskeméti Elek.

Segédek: } Szebeni Miklós.
 } Szász Ferencz.
 } Miháli István.

Fodrász: Nedoroszték János.

Világítást hasznbérő: Kalinka Vincze.

Világítók: } Körözi András.
 } Zágoni György.

Műsorozat: január 1868.

- 1-jén Bányarém. Eredeti népszinmű, dalokkal, tánczczal
3 felvonásban.
- 2-kán } Fortunio dala. Operette. 1 felvonás.
} Szép Galathea. Operette. 1 felv.
- 3-kán Nabugodonozor. Opera 4 felv.
- 4-kén A párisi rongyász. Dráma 6 felv. Balogh Károly
jutalomjátéka.
- 5-kén Két huszár és egy bakancsos. Vigjáték, dalokkal,
3 felvonásban.
- 6-kán A notre-damei torony-őr. Dráma 6. felvonásban.
- 7-kén A bácsi, és szerelmes család. Vigj. 3 felvonásban,
Csiszér István, vidéki színész föllépte.
- 8-kán A kunok. Eredeti opera 4 felvonásban.
- 9-kén } Legjobb az egyenes út. Vigjáték 1 felvonásban.
} A pajkos diákok. Vig operette 1 felvon.
- 10-kén Linda. Opera 3 felvonásban.
- 11-kén Machbet. Szomorujáték 5 felvon. Egressy Ákos
jutalomjátéka.
- 12-kén Orpheus az alvilágban. Operette 4 felvonásban.
- 13-kán Természet és műveltség. Vigjáték 4 felvonásban.
- 14-kén A bűvös vadász. Opera 4 felvonásban, *új diszlettel.*
Beczóy János jutalomjátéka. Az új diszleteket
festette a jutalmazandó.
- 16-kán Álarczos tánczvigalom.
- 18-kán Ernáni. Opera 4 felvonásban.
- 19-kén Katona és szerzetes. Látványos színjáték, dalokkal
3 felvonásban. *E szinpadon először.*
- 20-kán A zsidó hölgy. Szomoru opera 5 felvonásban.
- 21-kén } Nevelő ezer baj között. Vigjáték 1 felvonásban.
} Tíz leány s egy férj sem. Operette 2 felvon.
- 22-kén Aspasia, az ördög leánya. Látványos szinmű 5 felv.
- 23-kán } Női könnyek. Vigjáték 1 felvenásb. **először.**
} A szép Galathea. Operette 1 felvon.
- 24-kén Hamlet. Szomorujáték 5 felvonásban.
- 25-kén Hugonották. Nagyszerű opera 5 felv. Miskovics
Irma jutalomjátéka.

- 26-kán II-dik Rákóczy Ferencz fogsága. Eredeti dráma 5 felv. Szabó Béla. (honfi) vidéki színész föllépte.
- 27-kén A bűvös vadász, *másodszor*.
- 28-kán Álarczos tánczvigalom.
- 30-kán A bájital. Vig opera 3 felvonásban.
- 31-kén I-ső István király. Eredeti dráma 5 felv. Dráguss Károly úr mint vendég.

Február

- 1-én A fősvény. Vigjáték 5 felvon. Dráguss Károly mint vendég.
- 2-kán A párisi szegények. Látványos színmű 7 felvonásb. Dráguss Károly mint vendég.
- 3-kán Rigoletto. Opera 4 felvonásban.
- 4-kén A rózsaszín lélek. Bohózat, dalokkal 3 felvonásban. Albisy László jutalomjátéka.
- 5-kén Az alvajáró. Opera 3 felv.
- 6-kán III-ik Richárd. Tragoedia 5 felvonásb. Dráguss Károly mint vendég.
- 7-kén } A minister előszobájában. Vigj. 1 felv. itt **először**.
 } Dráguss Károly mint vendég.
 } A matrózok. Operette 1 felvonásban.
- 8-kán Borgia Lucretia. Opera 3 felvon. Kantay Teréz jutalomjátéka.
- 9-kén Hinkó, a hóhér legény. Regényes színmű 6 felvon. Dráguss Károly mint vendég.
- 10-kén A hugenották. Opera 5 felv.
- 11-kén Paul Jones. Dráma 5 felv. Dráguss Károly m. v.
- 12-kén A velencei kalmár. Dráma 4 felvon. Dráguss Károly mint vendég. Dráguss Károly javára.
- 13-kán Mártha. Opera 4 felvonásb.
- 14-kén Az utolsó lengyel követ Budán. Eredeti udvari vigj. 4 felv. **először**. A nemzeti színház alaptökéje gyarapítására. Dráguss K. mint vendég **díj nélkül**.
- 15-kén Tíz leány s egy férj sem. Operette 2 felv.
- 16-kán A bengáliai helytartó. Színmű 4 felvon. **először**.
 Dráguss Károly mint vendég.

- 17-kén Ördög Róbert. Opera 5 felv. Karnagy, Gécs Ede jutalomjátéka.
- 18-kán Gringoire vagy a szellem diadala. Színmű 1 felv. **először.** Dráguss Károly vendégnek búcsu föllépte.
- 19-kén Troubadour. Opera 4 felvonásban.
- 20-kán A bengáliai helytartó **másodszor.**
- 21-kén Essex gróf. Dráma 5 felvonásban.
- 22-kén A szevillai borbély. Vig opera 2 felvon.
- 23-kán Álarczos tánczvigalom.
- 24-kén A farsang iskolája. Eredeti népszínmű 4 felvon.
- 27-kén A néma és majma. Színmű 3 felv. Klischnigg Ede úr és leánya Eldóra mint vendégek.
- 28-kán A majom és Völegény. Bohózat 3 felvonásban. Klischnigg Ede és leánya Eldóra m. vend.
- 29-kén A világot körülhajózó Lapeyrouse és a majom. Látványos színmű 3 felv. Klischnigg és leánya m. v.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Martius

- 1-én A béka próféta. Látványos színmű 3 felvonásban. Klischnigg Ede és leánya vendégjátékai jutalmául.
- 2-kán Nabuchodonozor, Babylon királya. Opera 4 felv.
- 3-kán Domi, az amerikai majom. Látványos színmű 3 felv. és a néma és majma, látványos színműnek 3-dik felvonása. Klischnigg Ede és leánya búcsu föllépte.
- 4-kén ~~Norma. Opera 3 felv.~~ *Aesopus. Opera 3 felv.*
- 5-kén Fehér Othello. Vigjáték 1 felv.
- 6-kán Matrózok a fedélzeten. Operette 1 felvonásban.
- 7-kán Márton apó, a tárgonzás. Színmű 3 felv.
- 7-kén A pleermeli búcsu. Nagyszerű opera 3 felvonásban **először.** Nagyné — Huber Ida jutalomjátéka.
- 8-kán dél után 1/2 4 óraker: Majom és Völegény. Látványos bohózat 3 felvonásb. Klischnigg és leánya **legutolsó** játéka. Este 7 óraker Aesopus. Eredeti vigjáték 5 felv. Boér Emma k. a. a. és Emma népszínház első rendű tagja mint vendég.

- 9-kén A ploermeli búcsu **másodszor**.
- 10-kén A gyermek orvos. Dráma 5 felvon. Boér Emma mint vendég.
- 11-kén Lammermoori Lucia. Opera 3 felv.
- 12-kén A bűvös vadász. Tüneményes opera 4 felvonásban.
- 13-kán A király házasodik. Eredeti vigjáték 3 felvonásban. Boér Emma mint vendég.
- 14-kény Giboyer. Színmű 5 felv. **először**. Boér Emma mint vendég.
- 15-kén A Bach-huszárok. Eredeti látványos vigj. 3 felvon. **először**. Boér Emma mint vendég.
- 16-kán Borgia Lucretia. Opera 3 felv.
- 17-kén { A cydoni alma. Színi beszély 3 felv. } **először**.
 { A muszka emissarius. Bohózat 1 felv. }
 Boér Emma mindkettőben mint vendég.
- 18-kán A fertály mágnások. Eredeti vigjáték 3 felvonásban **először**. Boér Emma jutalomjátéka és utolsó föllépte.
- 19-kén A hazatértek. Eredeti dráma 4 felvonásban.
- 20-kán Hunyadi László. Eredeti opera 4 felv.
- 21-kén Az üldözött honvéd. Eredeti dráma 5 felvonásban.
- 22-kén XI-dik Lajos. Dráma 5 felv. Tóth József úr a pesti nemzeti színház *első rendű* tagja mint vendég.
- 23-kán { Az átváltozott macska. Vig operette 1 felvonásban.
 { A szép Galathea. Operette 1 felvon. K. Pappné Szabó Pepi jutalomjátéka.
- 24-kén A női harc. Vigjáték 3 felv.
- 25-kén A makranczos hö'gy. Vigjáték 4 felv.
- 26-kán Az alvajáró. Opera 3 felv.
- 27-kén A fősvény. Vigjáték 5 felv. Tóth József m. v.
- 28-kán Finnlandi János. Dráma 5 felvonásban **először**. Szépné — Mátrai Laura jutalomjátéka.
- 29-kén A párisi szegények. Színmű 7 felv. Tóth József mint vendég.
- 30-kán Richelieu bibornok. Színmű 5 felv. Tóth József mint vendég.
- 31-kén Ernáni. Opera 4 felv. Perszián Eliz k. a. helybeli műkedvelő 2-dik föllépte.

Aprilis

- 1-én Harmadik Richárd. Szomorujáték 5 felvon. Tóth József mint vendég.
- 2-kán Linda. Opera 3 felvonásban.
- 3-kán A téli rege. Színmű 5 felvonásb. **először.** Tóth József mint vendég. Tóth József jut. játéka.
- 4-kén Don Pasquale. Vig opera 3 felvon. Gerecsné — Melesz Liszka és Reszler István jut. játéka. Melesz Liszka búcsu-föllépte.
- 5-kén Nagy hangverseny a kolozsvári és kolozsmegyei honvéd-egylet kebli szükségei fődözésére Pichler Bódog, karnagy, vezetése alatt több helybeli főrangú és középosztályú műkedvelők által.
- 7-kén Zene, szavalati pántomimikai és ének egyveleg a helybeli zenekar részére, Berecz Ede rendezése al.
- 13-kán Kean vagy Könnyelműség és lángész. Színmű 5 felv. E. Kovács Gyula úr mint vendég. Cluj
- 14-kén Richelieu bibornok, közkivánatra. Tóth József, mint vendég.
- 15-kén XI-dik Lajos közkivánatra. Gyulai Ferencz emlékszobra emelésére. Tóth József m. v. **díj nélkül.**
- 16-kán A haramiák. Szomorujáték 5 felv. Tóth József és Kovács Gyula mint vendégek.
- 17-kén Tartuffe mintaképe. Vigjáték 5 felvon. **először.** Tóth József búcsu vendéjátéka.
- 18-kán Don Caesar de Bazan. Dráma 5 felvon. Kovács Gyula mint vendég.
- 19-kén Szép Heléna. Látványos operette 3 felv.
- 20-kán A makranczos hölgy. Vigjáték 4 felvonásban.
- 21-kén A végrendelet. Eredeti dr. 5 felv. Fehérváryné H. A. jutalomjátéka. Kovács Gyula m. vendég.
- 22-kén Norma. Opera 3 felvonásban.
- 23-kán János király. Színmű 5 felv, E szinpadon **először.** Egressy Ákos jut. játéka. Egressy ut. föllépte.
- 24-kén Diszeloadás: Ő cs. kir. apos. felsége koronás királynénk Erzsébet szerencsés születésének s az újdonszületett magyar kir. korona-hercegnő örvendetes

világrajöttének örömnepére: Mária Theresia magyar királynő a pozsonyi országgyűlésen. Allegorikai kép, melyet megelőz a nép-hymnus és szózat Vörösmartytól, az összes színházi személyzet és zenekar által. Ezt követi: Mátyás az igazságos király. Eredeti vigjáték énekekkel, tánczszal 3 felvon.

- 25-kén Szép Helena **másodszor**. Miskovics Irma jutalomjátéka.
- 26-kán A fekete asszony. Látványos bohózat dalokkal 3 felv. Albisy-pár jutalomjátéka.
- 28-kán Nabukodonozor. Opera 4 felv. Odry Lehel rendezői jutalomjátéka.
- 29-kén Othello a velencei mór. Szomorujáték 5 felvonásb. Kovács Gyula mint vendég. Szépné—Mátray Laura búcsu föllépte.
- 30-kán { A pajkos diákok. Operette 1 felvonásban.
 { Fips a híres nőszabó. Bohózat 1 felvonásban.
 { Zádor Zoltán mindkettőben mint újonnan szerződött tag **először**.

Május

- 2-kán A ploermeli búcsu. Opera 3 felvon. Nagyné — Huber Ida és Széphegyi Adolf jut. játéka. Széphegyi utolsó föllépte.
- 3-kán Harminez éves kártyás. Dráma 3 felv. Bercsényiné jutalomjátéka. Kovács Gyula mint vendég.
- 4-kén Linda. Opera 3 felv. Tóthfalusi Gusztáv úr mint vendég.
- 5-kén Egy férj bűnhődése. Vigjáték 3 felvon. Kovács Gyula mint vendég.
- 7-kén Lucia. Opera 3 felv. Gazdag Ambrus jutalomjátéka. Tóthfalusi Gusztáv mint vendég.
- 9-kén { Női könyvek. Vigjáték 1 felvonásban.
 { Rauchleitner hangversenye.
 { Ha te ugy, én is ugy. Vigjáték 1 felvonásban.
 { Kovács Gyula mint vendég.

- 10-kén A homeopathikus házi szolga. Bohózat 4 felvonásb.
előszőr. A színház alaptökéje gyarapítására.
Kovács Gyula mint vendég.
- 13-kán Az altenbüreni bíró. Színmű 4 felvon. Kovács
Gyula jutalomjátéka. E színpadon **előszőr.**
- 16-kán Uriel Ácosta. Dráma 4 felvonásban.
- 17-kén Mátyás és fia. Dráma 5 felvonásban. Allegorikai
kép, **utolsó előadás.**

Ujdonságok 1867.

1. Az első beteg.
2. Az üldözött honvéd.
3. Szerencsés Imre.
4. A két czárnő.
5. Rákóczy Julia.
6. Szép Galathea.
7. Könnyelmű leány.
8. Honvéd család.

1868.

9. Katona és szerzetes.
10. Női könyök.
11. A miniszter előszobájában.
12. A bengáliai helytartó.
13. Gringoire vagy a szellem diadala.
14. A ploermeli búcsu.
15. Giboyer és fia.
16. A Bach-huszárok.
17. A cydoni alma.
18. A muszka emissárius
19. A fertály magnások.
20. Finnlandi János.
21. A téli rege.

22. Szép Heléna.
23. János király.
24. A homeopathikus házi szolgája.
25. Az altenbüreni bíró.

Érzés — érzelgés.

Mindenki tudja, hogy épen az érzelő ember az, ki magáról hiszi — hogy mélyen érez.

Ez igen megfogható tévedés; épen mivel valakinek a valódi érzésről olykor a legtávolabb fogalma sincsen, lesz érzelővé; — s épen mivel érzelő — hiszi hogy érez — mert nem ismer egyebet. Az életben — főleg ha az ember sokáig élt — akárhányszor találkozik ily anomaliákkal.

Kárhoztatni azért az embereket, pálczáat törni fölöttök, igen hibás és igazságtalan eljárás volna. Sokan oly körülmények közt növekednek, oly környezetbe jutnak, hogy maguk közül csupa érzelgést, rajongást és szükségtelen, hogy ne mondjuk: nevetséges olvadozást látván s hallván, nincs mihez mérjék saját érzéseiket, s ha aztán úgy cselékesznek mint a többi, azt hiszik, hogy éreznek — csak hallani kell őket!

Nem jó gyengeség az! (mert óvakodunk — a mi anyiszor önkénytelen — hibának bélyegezni).

Nem jó, mondjuk: mivel az érzelő ember többnyire gyermekes, sir ha bábuja eltörik; nevet, ha kis hegedűjén játszhatik.

Vegyünk néhányat azon külföldi regények közül kezeinkbe, hol az érzelgés játsza a főszerepet; mivel ezeknek írója talán mást nem ismer; igen meglepő fölfedezést teendünk: hogy az ily regényekben a férfiak nőiesek, a nők pedig férfiasak; mintha szerepet cserélnének.

Épen azon szendesség, — épen azon erős szenvedélyeket nem ismerő s ezek hatalmával meg nem ragadható, jámbor, szükségtelen áldozatokra kész, ártatlan magánzókat látunk; — mintha valami tizenhét éves leányka öltötte volna fel a dolmányt s indulna szívélyesen olvadozó, jámborul rajongó kalandokra.

A hölgyek ellenben több akaratot, több erélyt, több jellemet tanusítanak; — úgy hogy olykor a világot miként az van, s az életet ismerő kénytelen elmosolyodni azon áldozatokon, melyeket az ily ártatlan lovag, nem egyszer épen annak nagy boszúságára tesz, ki ellenében — a victime szerepet akarja magára öltetni.

A szerelem, mint az emberi indulatok leghatalmasbika, tünteti fel leginkább a különbséget érző és érzelő emberek között.

Más részt épen ez indulatban nyílik legtágabb mező az érzelésre és olvadozásra.

Hol a szerelem — miként többnyire az erős jellemeknél történik — szenvedélylyel párosul, hol az — életfeladattá válik, ott az érzelés, ha meglett volna is, kezdetben erősb, szivósabb szöveget nyer, s néha hatalmas érzéssé válik. Igaz, hogy aztán az így értett s így érzett szerelemre — nagy igazságtalanság volna azon köznapi mérvet illeszteni, mely nagyon is ráillik arra, mit sokan szerelemnek neveznek — de a mi nem más, mint szerelmeskedés.

Vannak, kik a szerelmet szeretik — s kiknél a szerelem tulajdonképi tárgya — a bűnbakot játssza. — Ezek el nem élhetnek szerelem nélkül; ha valahol leégett a mécs, ha kiolvadozott, ha megunta magát, vagy őt unták meg, s a viszony megszakad: kár volna az érzelő embert féltetni! A mi a mélyen érzőnek halálcsapás, az az érzelőnél legföllebb hajótörés, melyből életét, sőt podgyaszát is megmentette.

Az elsőnek elégték hajói, az utóbbi másra ül — et voge la galére!

Ha a költő néhány szerelmes verset ír — ki is adja; néha a mondanivalókban értésére adják, hogy a szerkesztőség nem levén szerelmes, félretette azokat száradni — se baj! újakat ír.

Ha nem költő, magánosan duzzog, — a félreismerttet játszsza, azután lassankint kienged. Hasztalan! Oly érzékeny! szive oly meleg, lelke oly igen fogékony! — mikint élhetne ő el a nélkül, hogy amaz ártatlan, keresztyéni in-

dulatnak ne hódoljon, mely oly szépen beolvad a vízbe, a nélkül, hogy azt megzavarná — miután maga is víz!

Szokássá vált, mindazon szerelmi viszonyokat, melyek — kevéssel megelégedve, keveset követelve — semmit vagy keveset nyerne, arról a szerencsétlen Plátóról nevezni el, ki megfoghatatlan módon és úgy belebonyolult e kérdésbe — mint a minő módon Pilátus a credóba.

E nemében a szerelemnek játszsza az érzelgés, rajongás és felmagasztaltság az első szerepet.

Ártatlannak látszó multság, és mégis veszedelmes! már csak azért is, mivel ártatlannak látszik, s lassankint — minden jutalom nélkül — olykor nyugalom és becsület esik annak áldozatul.

Főleg, ha valami fogékony keblü, mélyen érző hölgynek van az a szerencsétlensége, hogy bele valami ily búsítóz szeressen, az elmondhatja, hogy a kinzópadra került.

Az ily árva legénynek fogalma sincsen azon delejes vonattatásról, azon önfeledett áldozatkészségről, mely egy szenvedélyes nőben van. Mig a nő bort nyújt, ő vízzel kínálja meg, — — és fájdalom mégis — a nő fiatal élete föl van emésztve, háza fölbontva, talán derék, becsületes férje — halálosan sebezve; — — és mindebből mi marad a szegény nőnek! — késő kiábrándulás, melyet még az elragadtatás önfeledt óráinak ittassága sem enyhít.

Az ember olykor valóban elbámul, mennyire ment már némely embernél a fogalomzavar.

Áldozatnak nevezik — mi gyávaság, nem egyéb; mi nem a szív nemességét bizonyítja, hanem azt, hogy igen sok ember szerelmes tud lenni, a nélkül hogy valaha szeretett volna.

Évekig elábrándozik valami kedves nő árnyában a nélkül, hogy pillanatig is fel tudjon azon színvonalra emelkedni, hol a nő mindent áldoz; mig a férfi ezt egyáltalában nem akarja megérteni, s olvadoz, mig amaz ég!

A valódi érzés egészen más valami! — Nem tagadjuk, hogy többnyire szenvedélyességgel párosulván, szélsőségekre ragadhat, melyeket senki sem tudna inkább kárhóztatni mint magunk; hanem — egy nagy

különbsége az érzelgő embertől az, hogy épen mivel érez, érez és nem csak ábrándozik, épen mivel szenvedélyességének öntudatával bir: — — lovagiasabb, nemesebb, mintsem egy becsületes, derék nőnek házi boldogságát könnyelműen fel hagyná forgatni.

Mig az érzelgő ember, olvadékony odaengedésénél fogva könnyelmű, s azzal tart: nolite solliciti esse de crastino: — a ki mélyen érez, s valakit inkább szeret, mint önmagát — vigyázni fog arra hogy: Ce n'est que le premier pas qui coute! s nem fogja azt, kit szeret, — ha valóban szereti, — oda vinni, honnan nő soha sem kel fel többé.

Még azon esetben is, ha egy ily viszony ugy szólván rögtön érné őt — mint a villámcsapás — ha szenvedélye egyszerre oda állítaná, honnan visszatérni — már csak azért is gyávaság, mivel épen azt teszi szerencsétlenné, ki érte mindent áldozott; — mondjuk — még ily szerencsétlen és sajnálatos esetben is — minő egészen máskint viseli magát a mélyen érző, mint a csak érzelgő ember.

Mig az első mindenért mindent áldoz, s a mit jóvá tenni nem lehet, föltétlenül megosztja — s ugyszólván áldozatának él; — addig az érzelgő ember — sir, jajgat — aztán elbukik, vagy elmegy hetedhétországgra, vagy a mi oly igen gyakran megtörténik — szépecskén megházasodik.

És a nő? — oh — a nő szívét, lelkét, jövőjét, multját adta neked — s ha elég férfitu vagy azt felfogni, minő hölgy lett áldozatoddá: védője, öre, gyámolja maradsz a sírig!

Te pedig, édes érzelgő komám, ott kezded, a hol elvégezted.

Azért oh nők — jobbak, szebbek, áldozatképesebbek mindnyájunknál — vigyázzatok! — Ne áldozatok fel házi nyugalmatokat senkinek és senkiért: kincs ez — nincsen ára — nincsen határa!

De ha szerettek, ha szabad szeretnetek — forduljatok el ama siránczó, érzelgő fajtól, mely csak ábrándozni tud — s adjátok sziveiteket, kezeiteket, annak — ki mélyen érez!

ÚJRA ITT VAN...

Újra itt van a szép tavasz,
Milyen jó, hogy újra itt;
A természet ébredése
Engemet is felvidít.

A virágok illatárja —
A madarak dalai:
Lelkemnek is még több vigaszt,
Enyhet fognak nyújtani.

...Meleg napfény — enyhe szellő
Engemet is kicsálnak —
Oda, hol az esti szélben
Czipruslombok inganak....

Leülök egy sirhalomra,
De nem vagyok szomorú —
Mindig jobban tűnik, oszlik,
Lelkemen a gond s ború...

Itt szeretnék lenni mindig,
Ugy megillet ez a hely..!
Idáig az élet gúnyja —
S annyi könye, nem hat el.

Ifju vagyok ... és szeretek...
S üdvöt ád e szerelem...
...Oh milyen szép lenne most itt
Elalunni — — csendesen — — !

MURÁNYI SÁNDOR.

